Valtatien 3 parantaminen välillä Lempäälä-Pirkkala
YVA JA YLEISSUUNNITELMA

Arviointityöpaja
29.9.2020

TEAM LEMPI

RAMBOLL

SITOWISE

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ohjelma

Klo 17.30 *Kahvi ja pulla*

Hankkeen esittely

Klo 18:15 *Työskentely pienryhmissä:*

Vaihtoehtojen vaikutukset

Klo 19:15 *Ryhmätyöskentelyn purku ja loppukeskustelu*

Tilaisuus päättyy viimeistään klo 20.00

Puheenvuorot

Tilaisuuden avaus
Tero Haarajärvi Pirkanmaan ELY-keskus

YVA-menettely
Taina Klinga, Team Lempi

Vaihtoehtojen esittely
Tero Backman, Team Lempi

Tehtävä
Anna-Maria Kujala, Team Lempi

Kahvitukset järjestänyt koulun 9-luokka, tuotto leirikoulurahastoon.

COVID19-ohjeet

- Huolehdithan työpajan aikana hyvästä käsihygieniasta ja riittävistä turvaväleistä.
- Tarjolla on käsidesiä ja kasvosuojaimia.
- Vältetään jonojen muodostamista.
- Käytetään omia kyniä karttamerkintöjen tekemisessä.

Hanke

Mitä tehdään?

- Yleissuunnitteluprosessi, johon kuluu YVA-menettely ja maantielain mukainen yleissuunnitelma valtatien 3 ja Tampereen kaupunkiseudun 2-kehän parantamisesta.

Miksi tehdään?

- Valtatie 3 on Suomen päätieverkkoa ja osa TEN-T verkkoa ja suunnitelma-alueella myös Tampereen sisääntuloväylä etelän suunnasta.
- Valtatien 3 ongelmana on liikenteen välityskyvyn riittämättömyys. Liikenteessä on sujuvuusongelmia aamu- ja iltaruuhkan aikaan sekä viikonloppuisin.
- Liikenneturvallisuuspuutteita Sääksjärven ja Tampereen eritasoliittymien kohdalla.
- Liikenne tulee lisääntymään muuta liikenneverkkoa nopeammin Tampereen seudun hyvin vahvasti kasvavan maankäytön vuoksi.
- Yhteyden parantaminen on maakunnan ja kaupunkiseudun tavoitteissa.

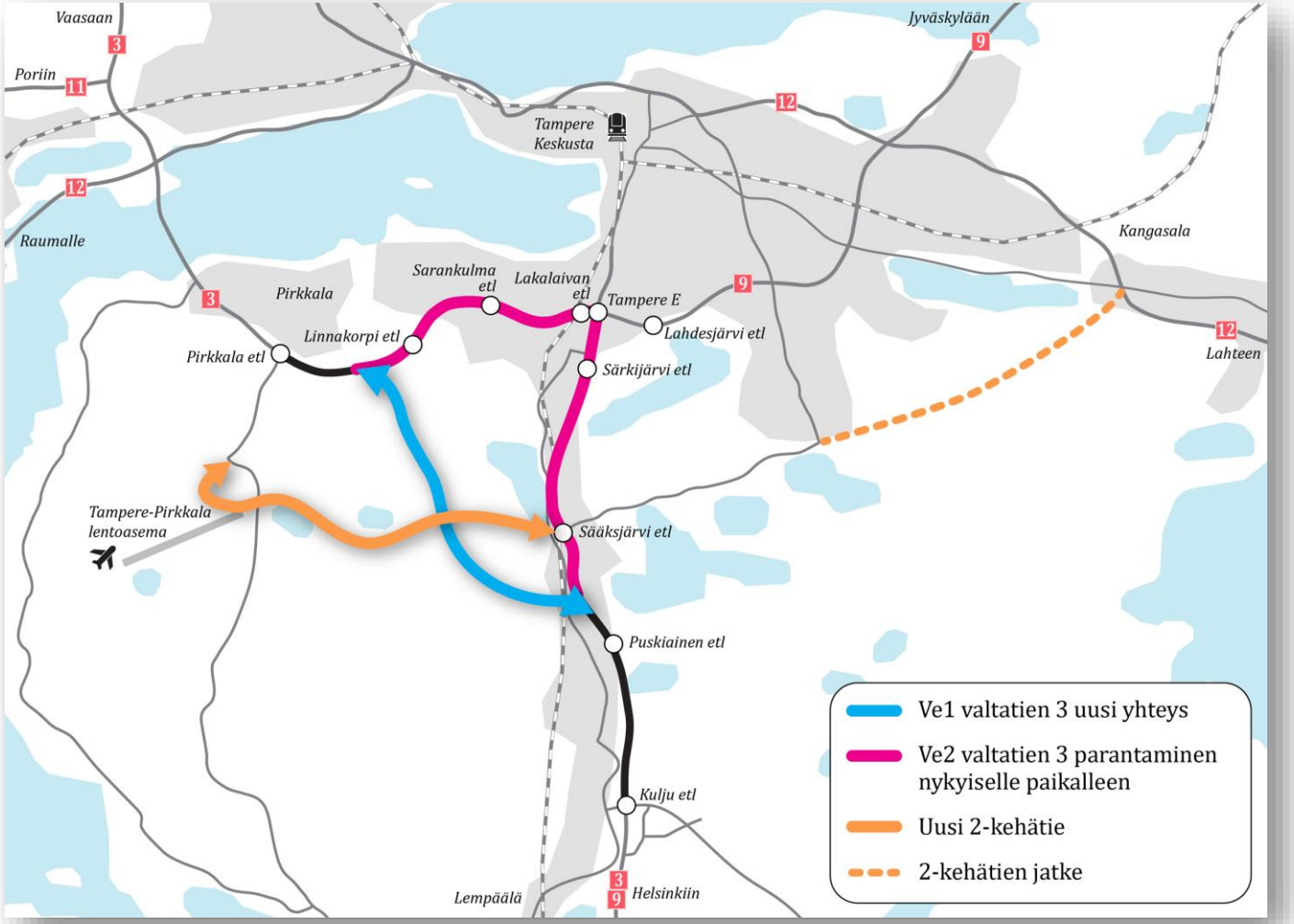

Lähtökohtana Pirkanmaan maakuntakaava 2040

(Maakuntavaltuusto 27.3.2017)

Uusi tie.

Uusi moottoriväylä.

Suunnittelumääräys koskien molempia uuden väylän merkintöjä:
Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Erityismääräys koskee merkintää uusi tie: Pirkkala ja Lempäälä / 2-kehä välillä Sääksjärvi–lentoasema.
Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Pulkajärven (FI0337002) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen vesitalouden säilymiseen.

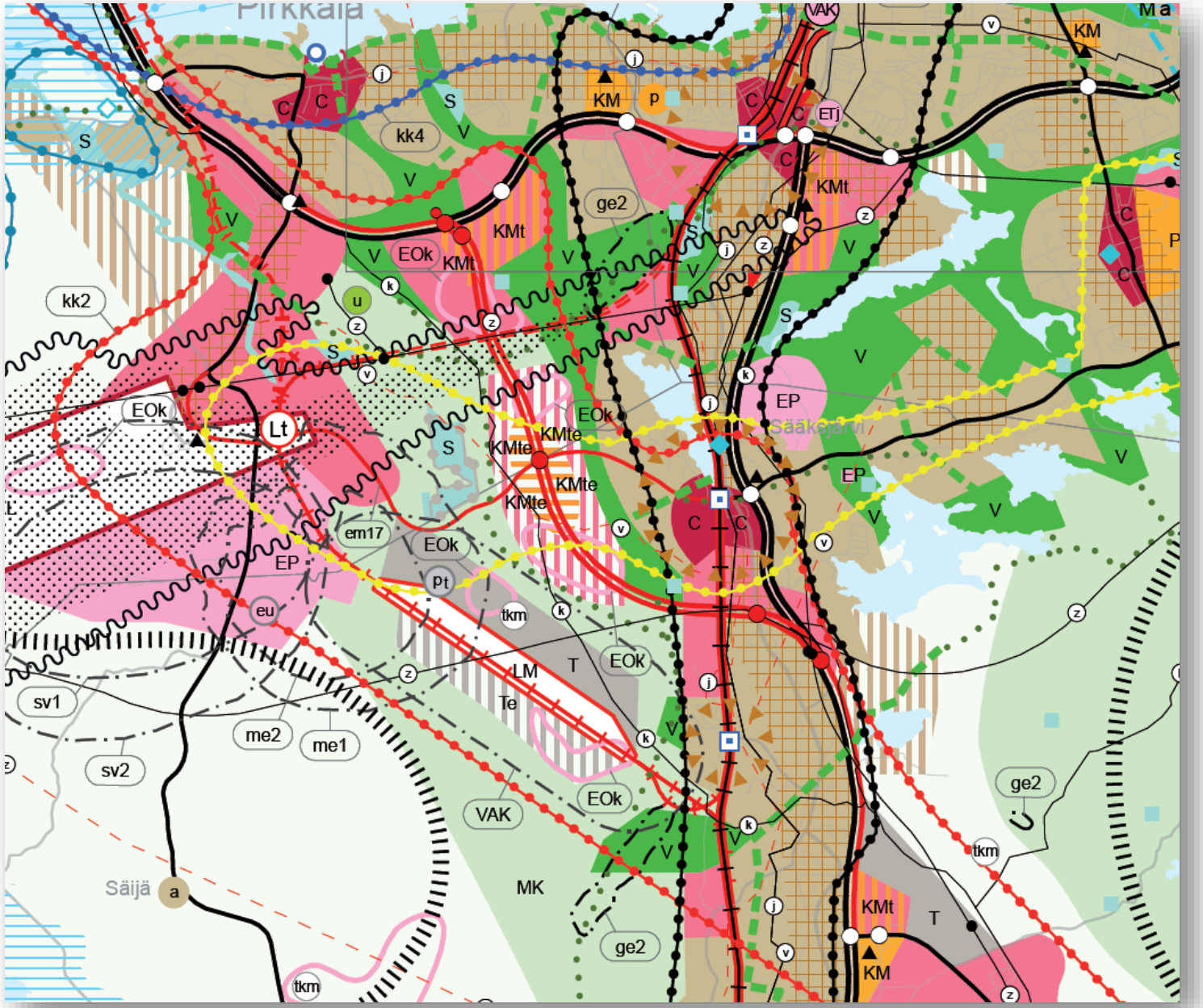

YVA-MENETTELYN KAUTTA SUUNNITTELURATKAISUUN

Kuvitettu YVA-opas (Kimmo Jalava, 2018)

YVA-menettely lyhyesti

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017
Asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 277/2017

- Lakisääteinen prosessi, arvioidaan hankkeen ympäristövaikutuksia.
- Yhteysviranomainen ohjaa ja valvoo
- Osallistuminen ja vuoropuhelu
- Kaksi päävaihetta, joihin liittyvät nähtävilläolot.
- YVA-menettely tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi, ei itsessään ole päätöksentekoprosessi eikä lupa. Perustellun päätelmän ajantasaisuutta arvioidaan lupavaiheessa.

YVA-MENETTELYN ROOLIT

HANKEESTA VASTAAVA
Pirkanmaa ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri

KONSULTTITYÖ

YHTEYSVIRANOMAINEN
Pirkanmaan ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat

YVA-menettelyn ohjaus ja valvonta

MUUT VIRANOMAISET

OSALLISET

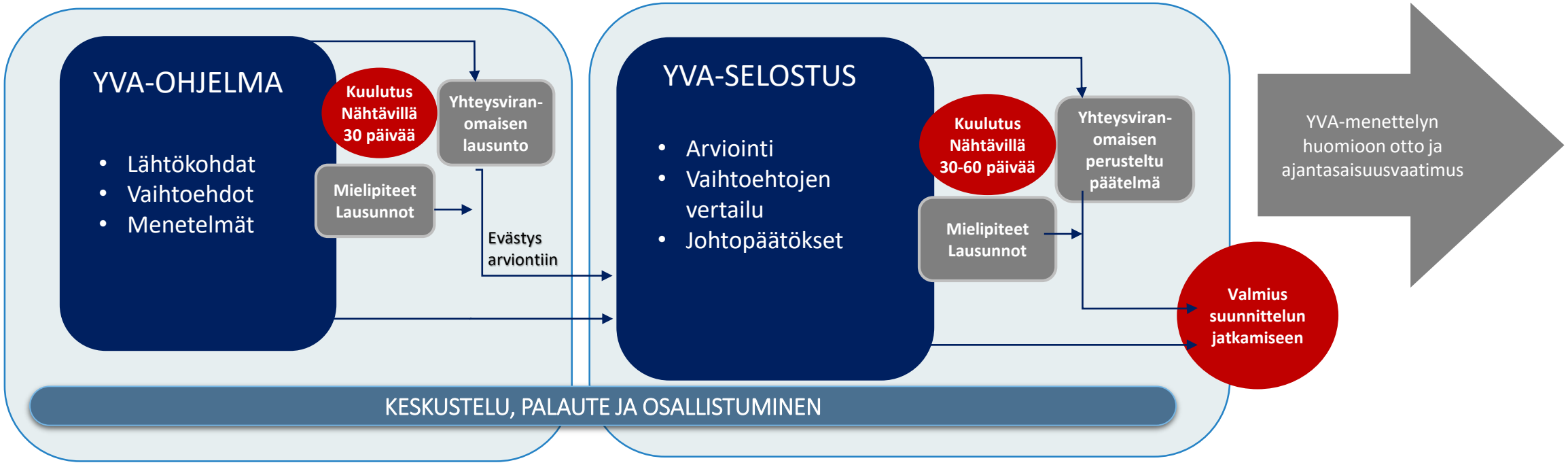

YVA-menettely maanteiden suunnittelussa

- Vaiheittain tarkentuvaa suunnittelua, jokaisessa vaiheessa arviointi.
- YVAn suunnittelu sellaisella tarkkuudella, että vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävät **ympäristövaikutukset voidaan arvioida vertailukelpoisesti.**
- Yleissuunnitelmaksi viimeisteltävä vaihtoehto valitaan YVA-menettelyn pohjalta.
- YVA on otettava huomioon myös jatkosuunnittelussa mm. yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätökset (lupavaihe).
- Haasteena, että haittojen torjuntaa ratkaistaan vasta tiesuunnitteluvaiheessa (kuten esimerkiksi meluntorjunta).

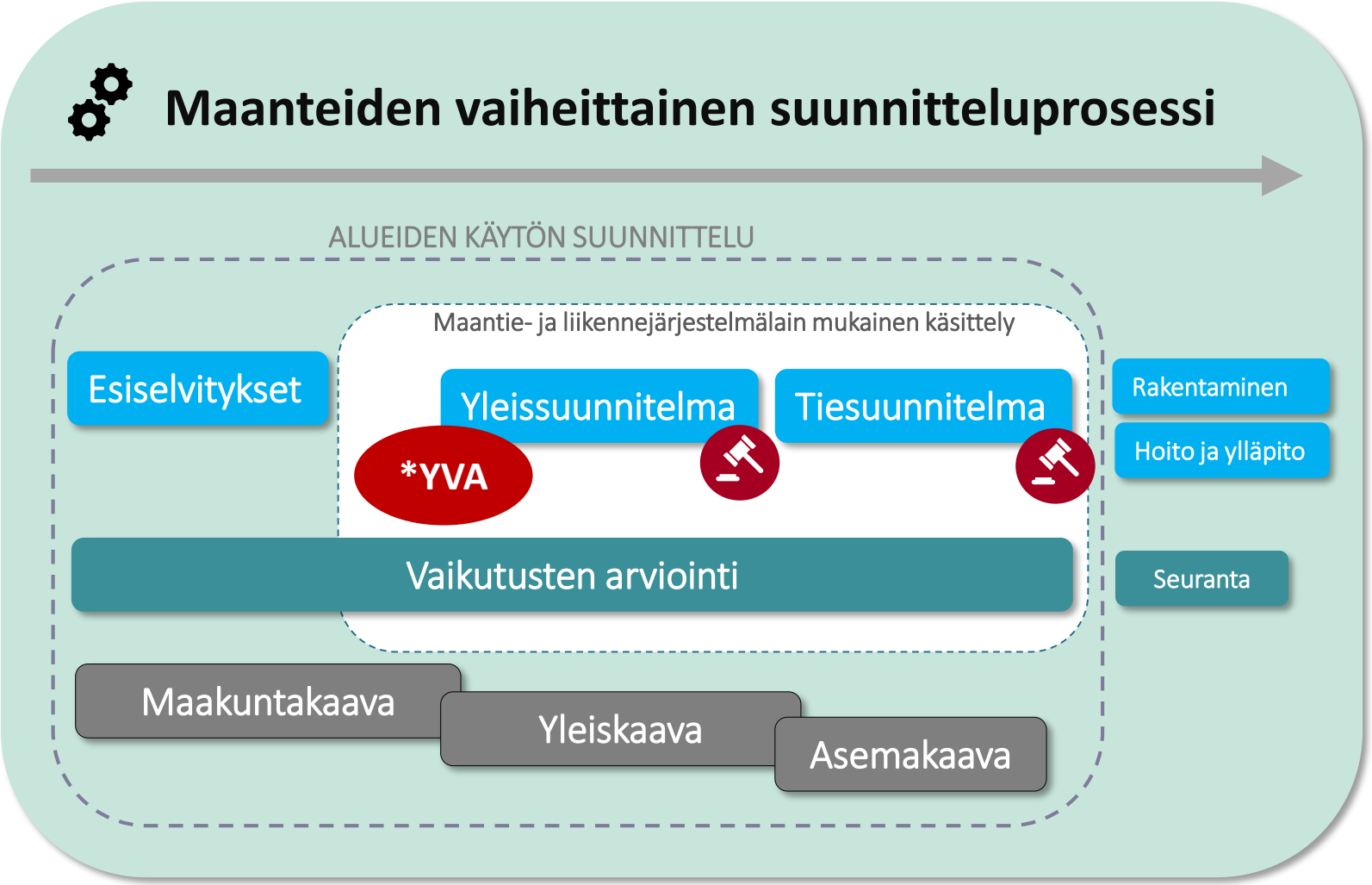

*YVA-laki 252/2017: Soveltaminen tiehankkeissa, mikäli rakennetaan vähintään 10 kilometrin pituinen, neli- tai useampikaistainen yhtäjaksoinen uusi tie.

Mitä arvioidaan YVA-menettelyssä?

Ympäristövaikutukset
YVA-laki 252/2017 2§

- Ympäristövaikutuskäsitys on laaja.
- Arvioinnin keskeisenä tavoitteena on tunnistaa tämän hankkeen todennäköisesti merkittävät vaikutukset.

- Yhteisvaikutukset muun maankäytön kanssa varsin haastavia arvioitavia!

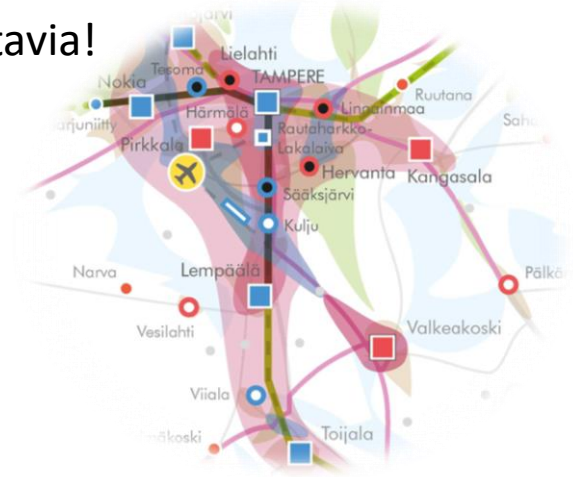

YVA osana suunnitteluprosessia

Päävaiheet ja eteneminen

HUOM! Aikataulutavoite, voi muuttua

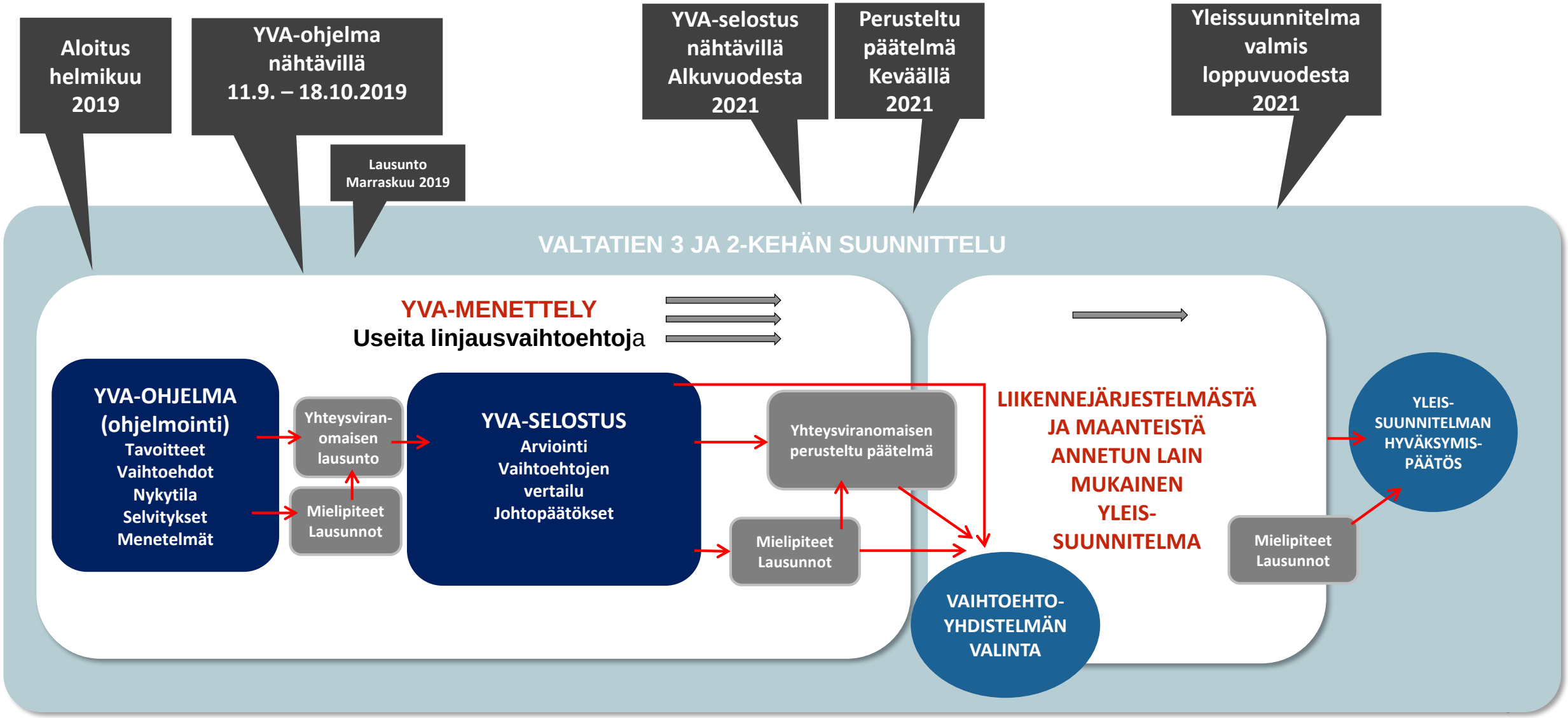

Osallistu ja seuraa hanketta

- Valikoima toisiaan täydentäviä menetelmiä.
- Osalliset asiantuntijaroolissa tuoden tärkeitä näkökulmia vaikutusten arviointiin.
- Suunnitteluprosessin aikana ratkaisut tarkentuvat vähitellen ja jokaisesta vaiheesta halutaan keskustelua.
- YVA-vaihe paras ajankohta ottaa kantaa tien sijaintiin ja tuoda esille ympäristövaikutusten kannalta merkittäviä asioita.
- Yleissuunnitelmassa keskustellaan vielä suunnitelman tarkentamisesta ja sen liikenteellisistä perusratkaisuista.

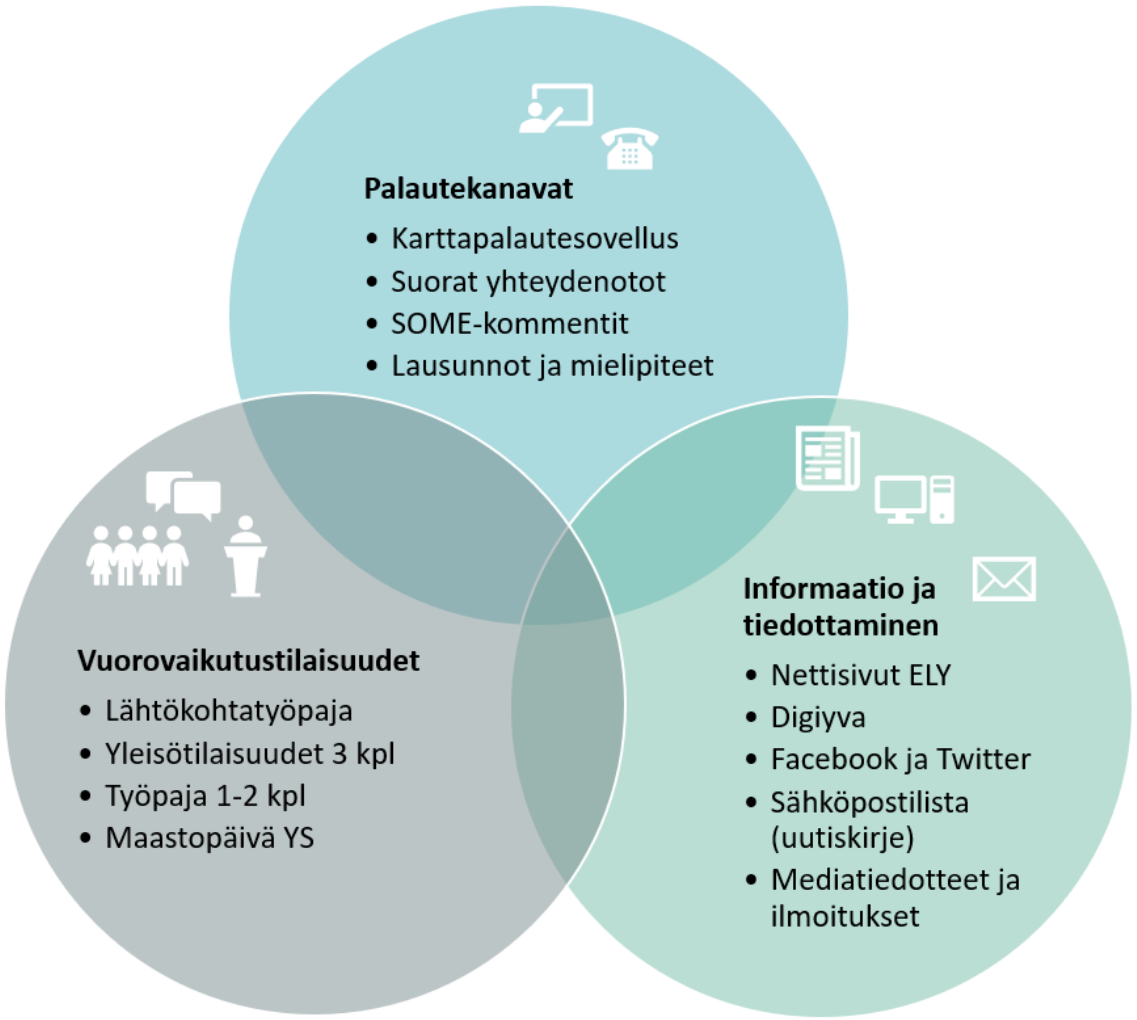

Tavoitteena hyväksyttävä lopputulos, toiveet huomioitu mahdollisuuksien mukaan.

Seuraa hanketta

- Hankevastaavan (Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastuktuuri -vastuualue) nettisivuilla https://vayla.fi/pirkanmaalla-suunnitteilla/vt-3-lempaala-pirkkala on tiivis tietopaketti hankkeesta ja sen ajankohtaisista asioista. Karttapalvelussa voit antaa suoraan palautta kartalle kohdistettuna.

- Yhteysviranomaisella (Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue) on omat nettisivut www.ymparisto.fi/VT3LempaalaTamperePirkkalaYVA, johon on koottu yhteysviranomaisen tiedot ja dokumentit hankkeesta (kuulutukset, YVA-ohjelma).

- Hankkeella on myös oma uutiskirje. Kerromme sen kautta hankkeen etenemisestä ja tapahtumista. Jos haluat uutiskirjeen, ilmoita sähköpostiosoitteesi Anna-Maria Kujalalle (anna-maria.kujala@sitowise.com).

- Voit seurata hanketta myös Facebookissa www.facebook.com/Vt3Lempi ja Twitterissä #Vt3Lempi.

- Tärkeimmistä uutisista ja tilaisuuksista julkaistaan lehti-ilmoituksia ja mediatiedotteita.

Tutkitut vaihtoehdot

- **Vaihtoehto 0+** sisältää nykyisen valtatien vähäisiä liikenneturvallisuuteen, liikenteen sujuvuuteen ja meluntorjuntaan liittyviä parantamistoimenpiteitä
- **Vaihtoehto 1** sisältää nykyisen valtatien parantamisen 3-3 –kaistaiseksi välillä Marjamäki – Puskiainen sekä valtatien uuden linjauksen välillä Puskiainen–Linnakallio
- **Vaihtoehto 2** sisältää valtatien parantamisen nykyisellä paikallaan 3+3 –kaistaiseksi valtatieksi.
- Vaihtoehdot 1 ja 2 sisältävät Tampereen kaupunkiseudun **2-kehätien** (mt 309) toteuttamisen lentoaseman ja Sääksjärven välillä. 2-kehätien (mt 309) linjauksen osalta tarkastellaan kahta eri vaihtoehtoa.

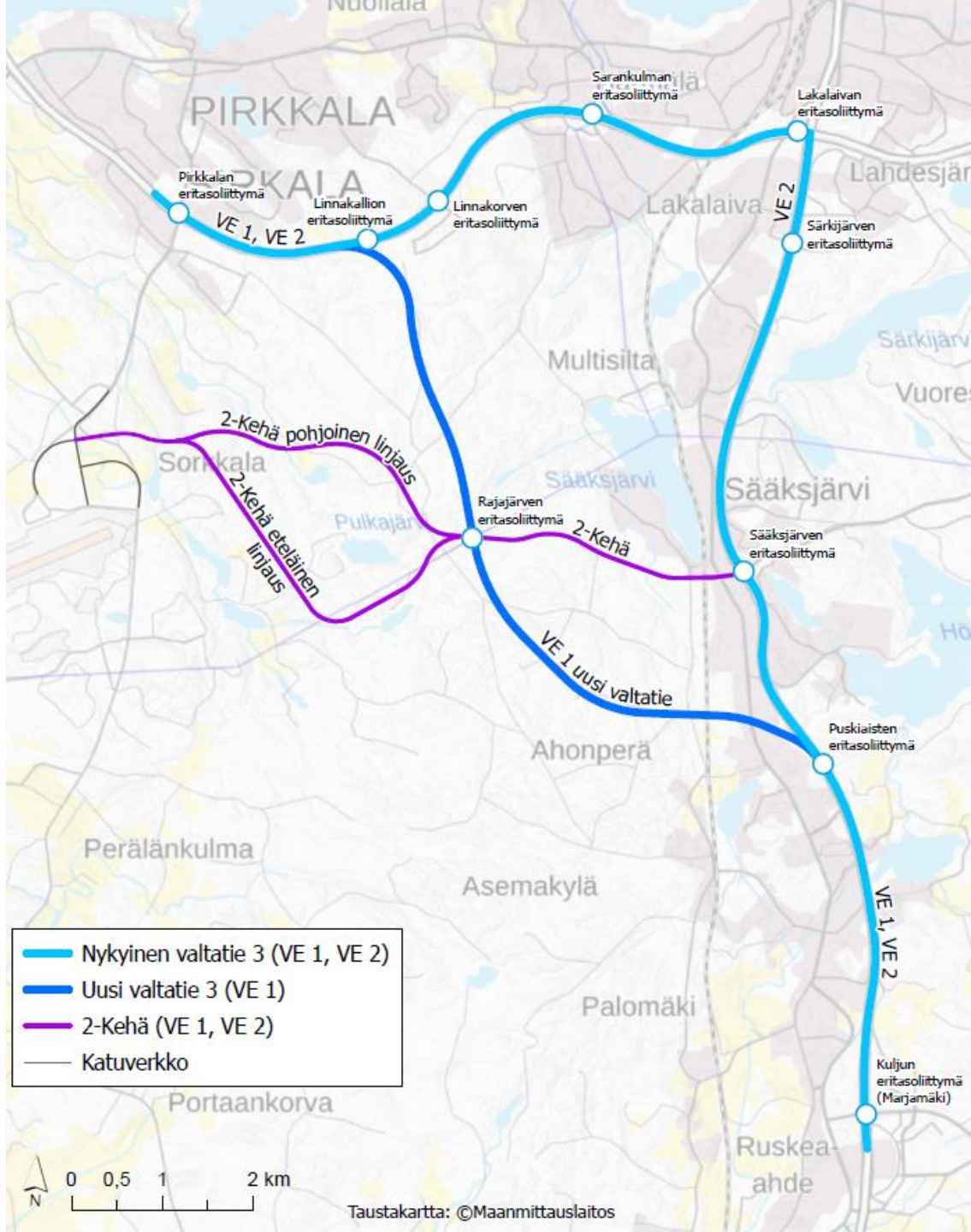

Vaihtoehto 0+

- Valtatie säilyy nykyisellään eli valtatie on nykyinen kaksiajoratainen nelikaistainen moottoritie.
- Nopeusrajoituksena ovat muuttuvat nopeusrajoitukset, joissa suurin nopeusrajoitus on 120 km/h Kuljun ja Särkijärven välillä sekä 100 km/h läntisellä kehätiellä (Lakalaiva – Pirkkala).

Parantamistoimenpiteet:

- Toteutetaan valaistus puuttuvalle osuudelle Kuljun eritasoliittymän (Marjamäki) ja Sääksjärven välille.
- Puskiaisten eritasoliittymä parannetaan siten, että nykyisiä liittymis- ja erkanemiskaistoja pidennetään täyttämään suunnitteluohjeiden mukaiset pituudet.
- Särkijärven eritasoliittymä parannetaan jatkamalla etelän suunnan erkanemiskaistaa noin 100 metrin matkalla.
- Läntiselle kehätielle Lakalaivan ja Sarankulman eritasoliittymien välille toteutetaan sekoittumiskaista.
- Meluntorjunnan toimenpiteitä toteutetaan Sääksjärven kohdalle ja muihin merkittäviin kohteisiin.
- Liikenteenhallinnan toimenpiteitä, joita voivat olla muun muassa muuttuvat nopeusrajoitukset 60-120 km/h ja muuttuvat liikennemerkit tai varoitusopasteet.

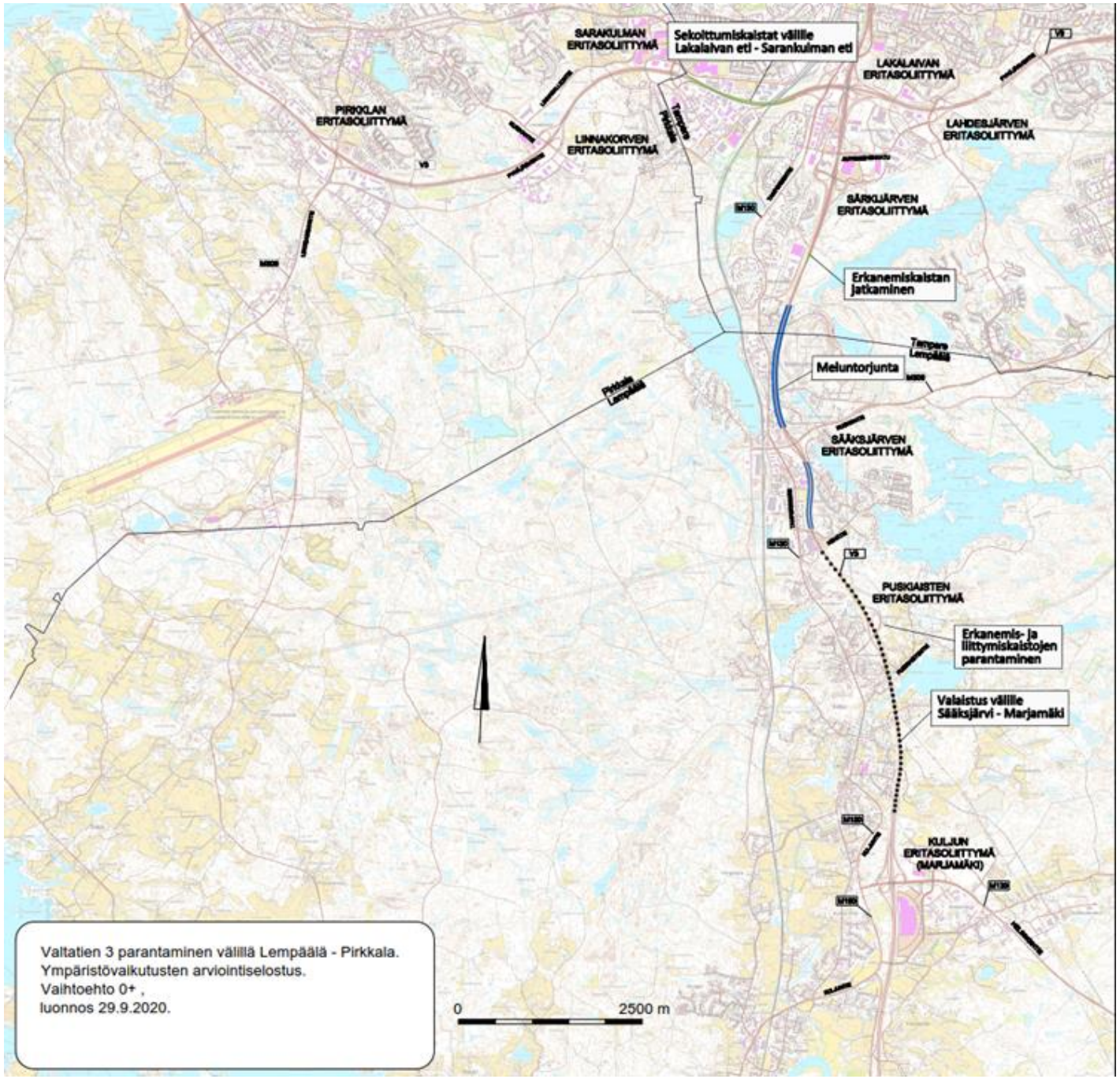

Vaihtoehto 1

- Uusi valtatielinjaus toteutetaan välillä Puskiaisten eritasoliittymä – Linnakallio.
- Vaihtoehdon mitoitusnopeus on 120 km/h muulla tieosuudella paitsi Linnakallion kohdalla mitoitusnopeus on 100 km/h.

Toimenpiteet:

- Nykyinen valtatie 3 parannetaan Kuljun ja Puskiaisten eritasoliittymien välillä toteuttamalla valtatielle lisäkaistat (3+3 – kaistaa)
- Uusi valtatielinjaus toteutetaan Puskiaisten ja Pirkkalan eritasoliittymien välille. Uuden valtatielinjauksen poikkileikkaus on 2+2 -kaistainen moottoritie.
- Särkijärven eritasoliittymää parannetaan jatkamalla etelän suunnan erkanemiskaistaa noin 100 metrin matkalla.
- Läntiselle kehätielle Lakalaivan ja Sarankulman eritasoliittymien välille toteutetaan sekoittumiskaistat.
- Meluntorjuntaa toteutetaan melualueille. Meluntorjuntaa toteutetaan myös nykyiselle valtatielle 3.
- Koko suunnitteluosuudella valtatielle toteutetaan valaistus.
- Toteutetaan 2- kehätie Sääksjärven ja Pirkkalan lentokentän välille.
- Liikenteenhallinnan toimenpiteitä, joita voivat olla muun muassa muuttuvat nopeusrajoitukset 80-120 km/h ja muuttuvat liikennemerkit tai varoitusopasteet.

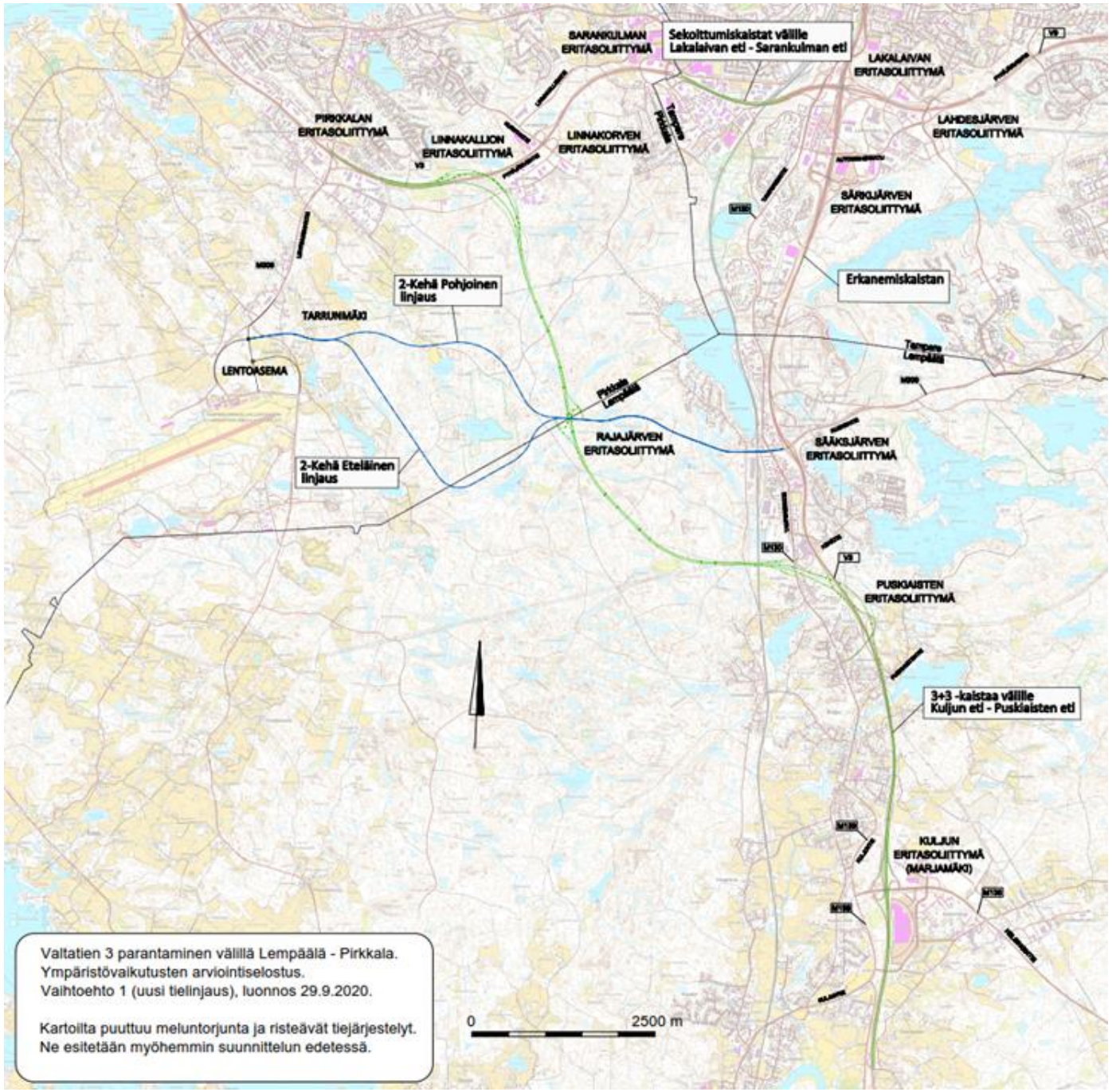

Vaihtoehto 2

- Valtatie parannetaan nykyiselle paikalleen.
- Nopeusrajoituksena ovat muuttuvat nopeusrajoitukset, joissa suurin nopeusrajoitus on 120 km/h Kuljun ja Särkijärven välillä sekä 100 km/h läntisellä kehätiellä (Lakalaiva – Pirkkala).

Toimenpiteet:

- Valtatie parannetaan Kuljun ja Särkijärven eritasoliittymien välillä sekä Lakalaivan ja Pirkkalan eritasoliittymien välillä toteuttamalla valtatielle lisäkaistat, moottoritien poikkileikkaus on 3+3 -kaistainen moottoritie.
- Lakalaivan eritasoliittymän liikennejärjestelyjä parannetaan siten, että valtatieltä lisätään liittymiskaista eritasoliittymään Vaasan ja Jyväskylän suunnan ramppiin Särkijärven eritasoliittymän pohjoispuolella.
- Meluntorjuntaa toteutetaan melualueille.
- Koko suunnitteluosuudella valtatielle toteutetaan valaistus.
- Toteutetaan 2- kehätie Sääksjärven ja Pirkkalan lentokentän välille.
- Liikenteenhallinnan toimenpiteitä, joita voivat olla muun muassa muuttuvat nopeusrajoitukset 80-120 km/h ja muuttuvat liikennemerkit tai varoitusopasteet.

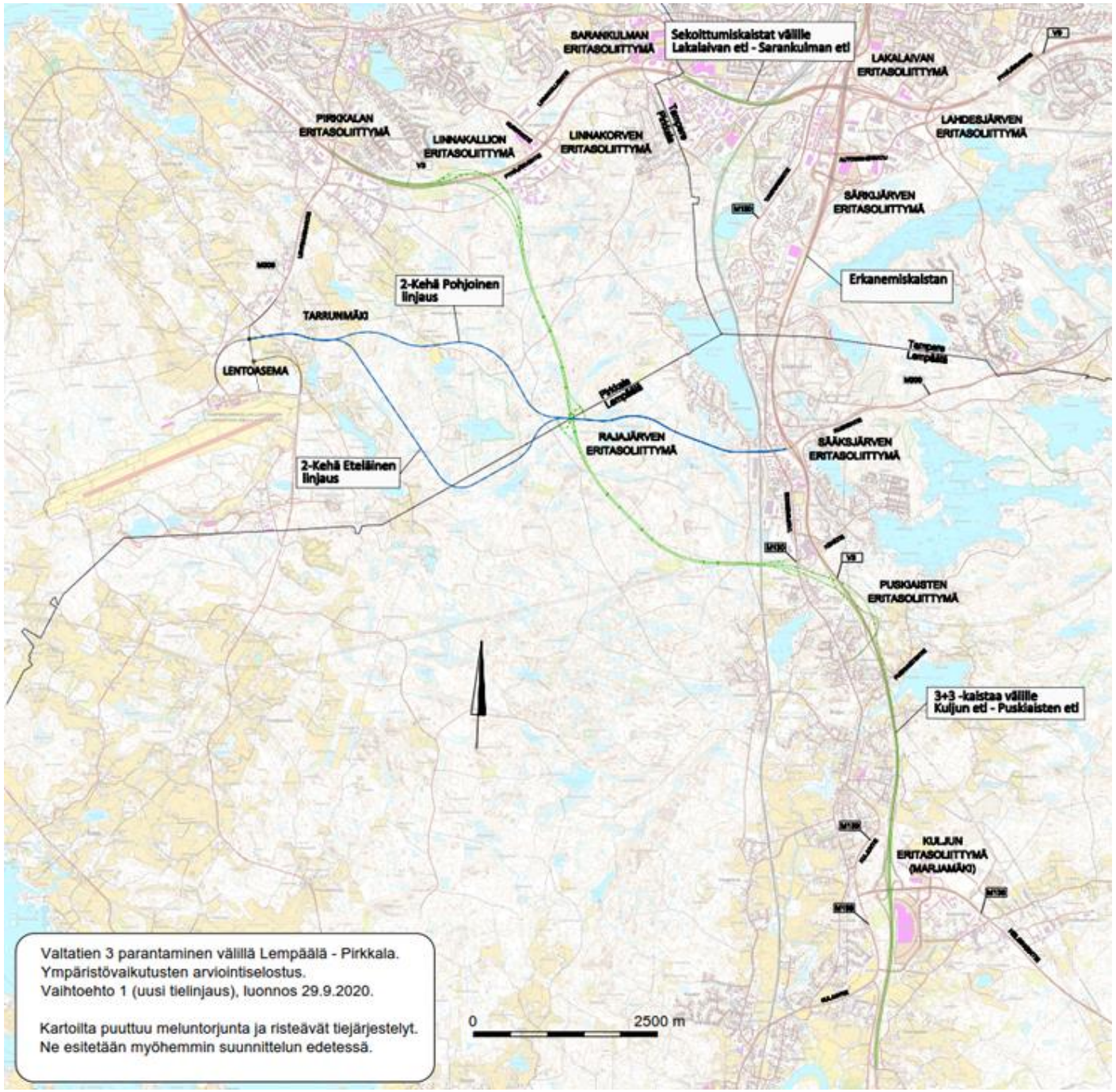

Nykyliikennemäärät ja liikenne-ennuste vuodelle 2040

- Nykyliikennemäärät suunnittelualueella noin 40 000 - 58 000
- Valtatien 3 liikenne-ennuste vuodelle 2040:
  - Ve 0+ 56 300 – 76 400
  - Ve 1 23 200 – 61 400
    - Valtatie 9 ja 12 välillä Puskiainen – Linnakorpi 42 000 – 55 000
  - Ve 2 54 800 – 74 900

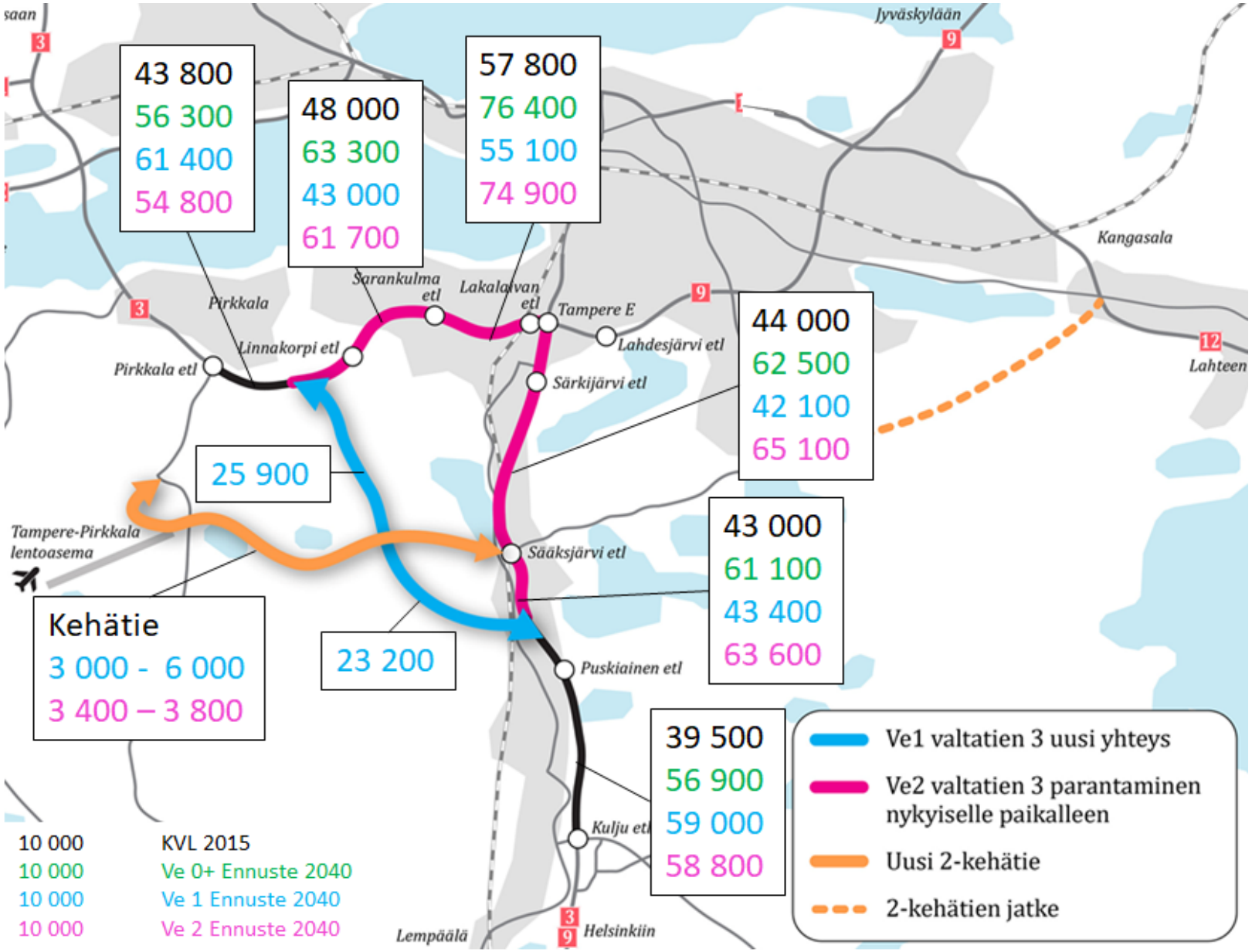

Työpajan tarkoitus ja tavoitteet

- **Tuottaa tietoa** ympäristövaikutusten arvioinnin pohjaksi.
  - Osallisilla on paras alueen tuntemus. Suunnittelijat saavat ajantasaista tietoa paikallisista oloista ja huomioitavista asioista.
  - Osallistujat arvioivat itse vaikutuksia.

- **Keskustellaan ja pohditaan asioita useasta näkökulmasta.**
  - Vaikutusten laaja käsittely ja avoin keskustelu edistävät hyväksyttävimmän ratkaisun löytymistä.

Ryhmätyöt

- Jakaudutaan ryhmiin työskentelemään.

- Alueelliset ryhmät:
  - A)
  - B)
  - C)
  - D)

- Materiaalina YVA-menettelyn vaihtoehdot kartalla. Tukena:
  - maakuntakaavakartta
  - teemakarttoja
  - poikkileikkauksia
  - melukartat

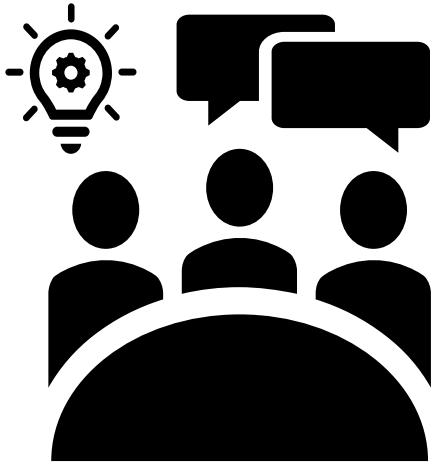

Ryhmätyöt

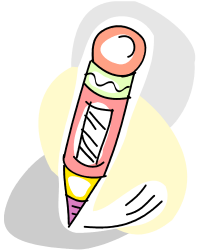

- Keskustelkaa ryhmissä ja merkitkää kartoille eri vaihtoehtojen

- **Myönteisiä vaikutuksia** vihreille tarralapuille

- **Haitallisia vaikutuksia** punaisille tarralapuille

- **Muut asiat** keltaisille tarralapuille
  - Nykytilanteen ongelmat
  - Haitallisten vaikutusten lieventäminen
  - Kommentit ja parannusehdotukset
  - Muut tärkeät ja korostettavat asiat

Ryhmätyöt

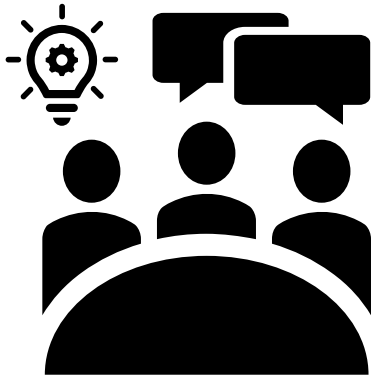

- Asiat merkitään tarralapuille ja kartoille.
  - Vapaamuotoisesti, kaikki ajatukset sopivat!
  - Konkreettiset huomiot ja ehdotukset helpottavat dokumentointia.
- Jokaiseen ryhmään tulee projektin edustaja keskustelemaan ja tekemään muistiinpanoja.
- Työskentelyaikaa 1 h
- Varautukaa esittelemään ajatukset lopussa muulle porukalle.

Kysymyksiä, pohdittavaa

MUUTOKSET

Miten elinympäristö muuttuu?
Miten luonnonympäristö muuttuu?
Miten maisema muuttuu?
Miten liikkuminen ja alueiden saavutettavuus muuttuvat?
Miten virkistys muuttuu?

VERTAILE VAIHTOEHTOJA

Mikä on tärkeää, kun valitaan jatkosuunnitteluun vaihtoehto?

Kenelle aiheutuu hyötyä, kenelle haittaa eri vaihtoehdoissa?

PARANNUKSET

Miten suunnitelmia voisi parantaa?

Miten haittoja voisi lieventää?

Kysymyksiä, pohdittavaa

Ympäristövaikutukset
YVA-lain 252/2017 2§ mukaan

Mitkä asiat YVA-lain ympäristövaikutuksista nousevat merkittäviksi tässä hankkeessa?

Mitä seuraavaksi?

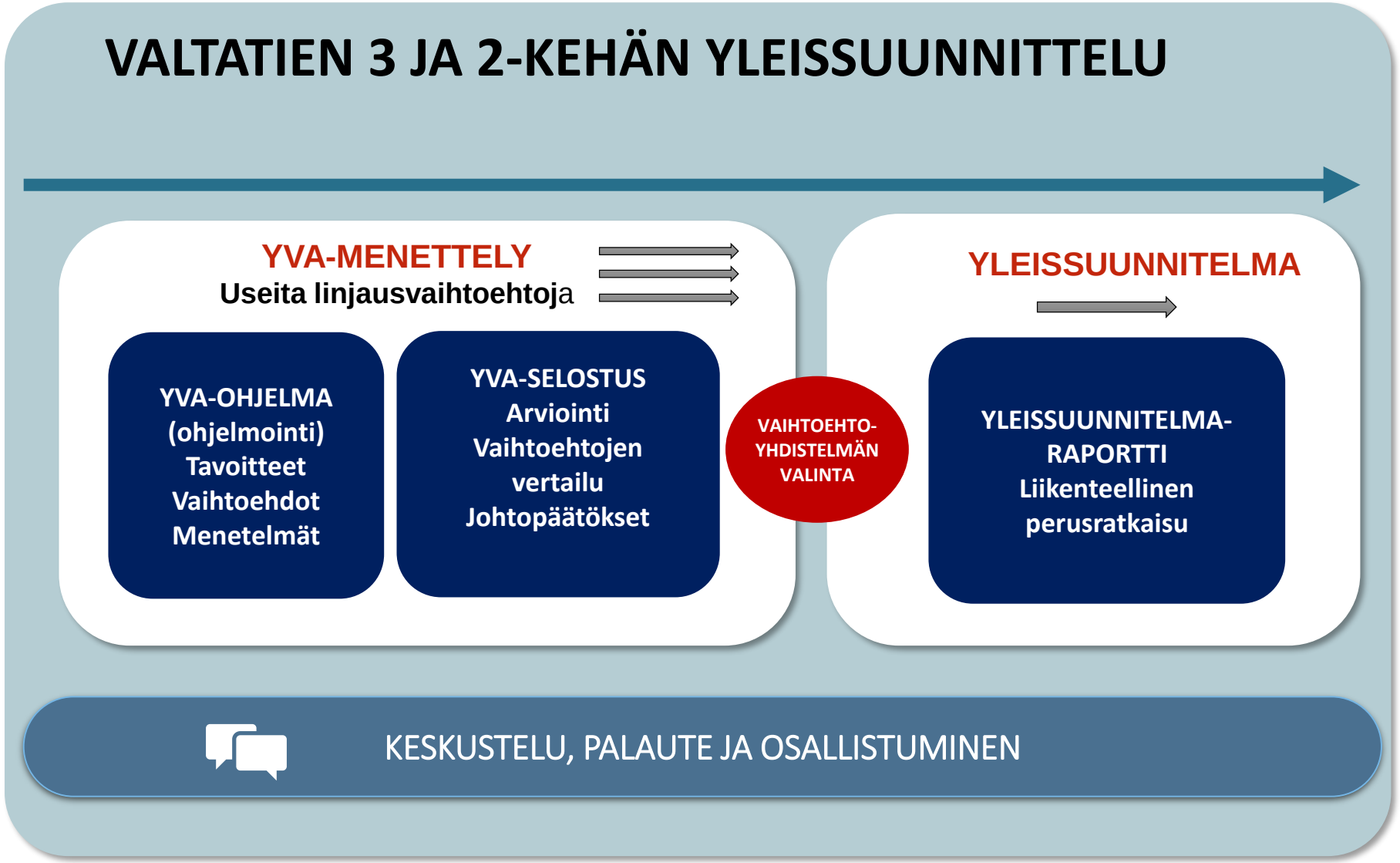

Seuraa hanketta

- Hankevastaavan (Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastuktuuri -vastuualue) nettisivuilla https://vayla.fi/pirkanmaalla-suunnitteilla/vt-3-lempaala-pirkkala on tiivis tietopaketti hankkeesta ja sen ajankohtaisista asioista.

- Yhteysviranomaisella (Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue) on omat nettisivut www.ymparisto.fi/VT3LempaalaTamperePirkkalaYVA, johon on koottu yhteysviranomaisen tiedot ja dokumentit hankkeesta (kuulutukset, YVA-ohjelma).

- Hankkeella on myös oma uutiskirje. Kerromme sen kautta hankkeen etenemisestä ja tapahtumista. Jos haluat uutiskirjeen, ilmoita sähköpostiosoitteesi Anna-Maria Kujalalle (anna-maria.kujala@sitowise.com).

- Voit seurata hanketta myös Facebookissa www.facebook.com/Vt3Lempi ja Twitterissä #Vt3Lempi.

- Tärkeimmistä uutisista ja tilaisuuksista julkaistaan lehti-ilmoituksia ja mediatiedotteita.

Valtatie 3:n oikaisun yva-menettely käynnistyy

Yhtenä vaihtoehtona on parantaa nykyistä valtatien linjausta. Kakkoskehä sisältyy sekä oikaisuun että nykylinjan parannukseen.

Jorma Huovinen
Aamulehti

Pirkanmaan ely-keskus on käynnistänyt ympäristövaikutusten arviointimenettelyn valtatie 3:n oikaisemiseksi Lempäälän ja Pirkkalan välillä sekä kaupunkiseudun kakkoskehän toteuttamiseksi Lempäälän Sääksjärveltä Pirkkalan lentoasemalle.

Hankevastaava **Tero Haarajärvi** Pirkanmaan ely-keskuksesta sanoo, että yvassa tarkastellaan nollavaihtoehtona nykyisen valtatie 3:n säilyttämistä ennallaan.

–o+-vaihtoehdossa nykyiselle nelikaistaiselle moottoritielle rakennettaisiin esimerkiksi kolmannet kaistat Sääksjärvi–Tampere-välille.

Oikaisu Puskiaisista?

Ykkösvaihtoehdossa toteutetaan nelikaistainen uusi valtatielinjaus Lempäälän Puskiaisten eritaso-

MIKÄ?

Yleisötilaisuus 17.9. Sääksjärvellä

Yva-ohjelmasta järjestetään

rajärven mukaan kuultava Pirkkalan lentoaseman suunnan ra- kaisujen osalta sekä Finaviaa eti i Puolustusvoimia.

Liikenne ei suju

Tällä hetkellä valtatie 3:n ongel-

Pirkanmaan ELY-keskus @PirkanmaanELY · 5. syysk.
Suunnitteluhanke valtatie 3 ja Tampereen kaupunkiseudun 2-kehän parantamisesta on käynnistynyt. Hanke #Vt3Lempi sisältää ympäristövaikutusten arvioinnin ja yleissuunnitelman. Hanketta voit seurata verkossa: vayla.fi/pirkanmaalla-s... #Pirkanmaa #ELYkeskus

Vt 3 Lempäälä-Pirkkala parantaminen - Ympäristövaikutusten arviointi
Julkaisija: Taina Klinga [?] · 2. syyskuuta kello 15.23 ·
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on käynnistänyt suunnitteluhankkeen valtatien 3 ja Tampereen kaupunkiseudun 2-kehän parantamisesta. Lämpimästi tervetuloa seuraamaan hanketta. Tiedotamme täällä ajankohtaisista asioista ja kerromme suunnittelun kuulumisia säännöllisesti.

Karttapalvelu

- Helppokäyttöisessä karttapalvelussa kautta esitetään suunnitelmat hankkeen eri vaiheissa.
- Tällä hetkellä toivomme näkemyksiä vaikutusten arvioinnin ja vertailun tueksi. Anna palautteesi lokakuun 2020 puoliväliin mennessä, niin se on käytössämme arviointiselostusta laadittaessa.
- Huomaa, että YVA-selostuksen virallinen nähtävilläolo on erikseen talvella 2021.

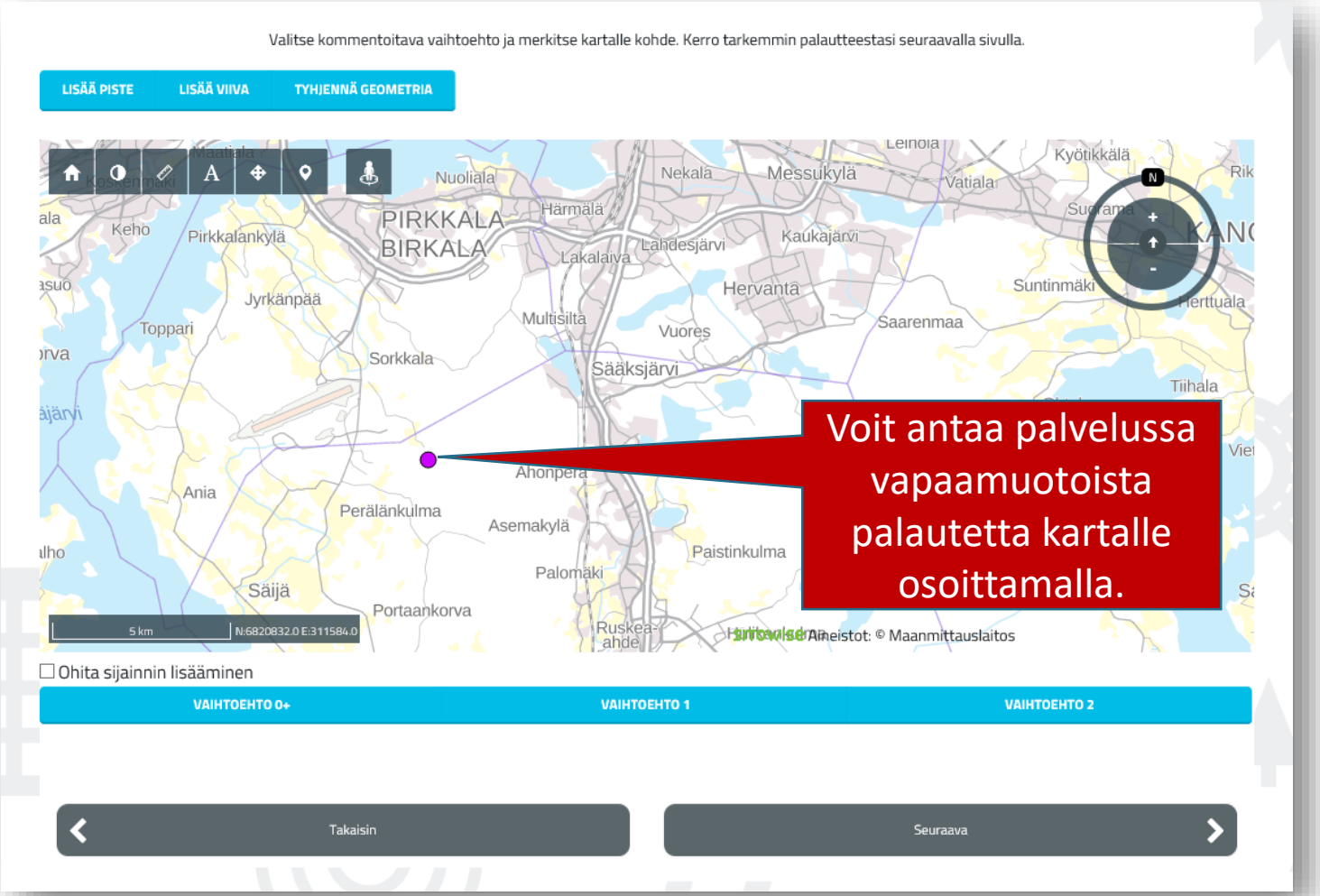

Suora linkki karttapalveluun: https://vt3-lempaala-pirkkala.sitowise.com/palaute
tai hankkeen verkkosivujen kautta: https://vayla.fi/pirkanmaalla-suunnitteilla/vt-3-lempaala-pirkkala